

Lomberik

1954 DEC 24

2

LOMB

144

Emlékezem Újpest felszabadulására

1944-ben volt Újpest megalkulásának századik évfordulója. Ez alatt a már száz év alatt Újpest lakossága igen sokat nyomorgott. Míg a város épült, a lakosság nélkülözött és szenvedett. A nyomorból a kizsákmányolók nem találták és nem is akartak találni kiutat. A kizsákmányolást a háborúval tetőzték be. Ez az évforduló igen szomorú esztendő volt. A német megszállás, a nyilas véredek garázdálkodása sok becsületes munkáscsaládnak szomorú emlékei közé tartozik.

Az elhurcolás és a dolgozók legyilkolása azonban nem törte meg a munkásság erejét. Az ellenállási mozgalom még nagyobb hévvel lángolt fel. Újpest lakossága ekkor már látta a jövőt, a nyilasok elkészített arcán látta a régi rendszer halálhőrgését. Az utolsó napon a rendőrség és a katonaság fegyverét eldobálva menekült. A szovjet hadsereg mindjobban közeledett a város felé. Előző este a szovjet hangszórók megadásra szólították fel az elrendülőket, a lakosságot pedig buzdították.

Újpest lakossága örült és alig várta már a napot, hogy szovjet katonát lásson. Ugyanekkor a nyilasok egymást és lelépett vezetőiket szidták.

1945 január 10-re Újpest lakossága verőfényes napra ébredt. Hőfőhérről lepel borította a várost. A frissen hullott hámintha csak a múlt szennyét akarta volna takarni. A városban mindenfelől azt suttogták az emberek, hogy a szovjet katonák már Megyeren vannak és vonulnak Újpest felé végig a Váci úton.

Mindenki kíváncsi volt, vajon hogy néz ki a szovjet katonája? Kíváncsi szemmel nézettek ki az ablakokon. Ekkor

a Duna felé egy német katonát láttak szaladni. Hajadonjával, fegyvertelenül.

A nyomában feltűnt egy hőfőhérről köpenybe burkolódzott ember. Karján géppisztollyal. Nyugodtan lépdelt. Látta a német katonát, az ellenséget. Látta, hogy menekül és nincs nála fegyver. Nem lőtt utána. Ez szovjet katonája volt.

Ekkor büszkén megállt és barátságosan integetett az ablakok felé. A lakosság ezen felbátorodva, kijött a házból és körülállták őt. Nemskára több szovjet katonája is előtűnt. Mind hőfőhérről köpenyben. Nyugodtan sétáltak, mindenfelé barátságosan integettek. A lakosság körülállta őket. Egyik szovjet katonája ekkor felemelt egy 5 év körüli gyer-

meket. Megölelte, mintha csak a saját gyermeke lett volna és cukrot adott neki. Ezután letette és nyugodtan továbbment a többiekkel a Váci úton Budapest irányában.

A lakosság lassanként előjött, a város megelevenedett. Körülvették és bámulták a szovjet katonákat. A szovjet katonák ezután hozzáálltak a kenyérsztáshoz és a lakosságot a felállított konyháikon megvendégelte. A századik évforduló megkezdett gyönyörű ünnepe volt ez a nap. Valóban sorsdöntő nap volt ez. A nép lelkesedve látott a munkához és még aznap hozzáállt a romeltakarításhoz, az üzemek, gyárak helyreállításához. Még ezen a napon megkezdődött a gyárakban a munka. Most már tudták, hogy nem a kizsákmányolóknak dolgoznak, hanem maguknak. A nép vezetői még aznap összejöttek és a közben bejött szovjet katonákkal megbeszélték a leg-sürgősebb tennivalókat.

A párt ekkor a Jókai utcában székelt és mindjárt az első napon segítette a dolgozó lakosságot a munka megkezdésében. A romokat ezután hamarosan eltakarították és a szovjet katonák segítségével megindult az újjáépítés. Új lakóházakat, gyárakat, kórházakat építettek. A napköziotthonok a László téri munkásházak, az OTI-palota, a Duclos-üzem, a csatornázás, a Főti út elkészítése mind azt bizonyítja, hogy felszabadulásunk nem volt hiábavaló. Ilyen eredményeket Magyarország történetében még nem értek el.

MASSZI LAJOS